

La monarquia busca una sortida al fracàs del període dictatorial i convoca a corre-cuita unes eleccions municipals. En aquestes coordenades, **del 17 al 19 març de 1931**, se celebra a Sants la Conferència d'Esquerres Catalanes, en la qual **es funda Esquerra Republicana de Catalunya**, com a confluència i síntesi de les diferents tendències del catalanisme republicà d'esquerres, com són: l'independentisme **d'Estat Català** que encapçala Francesc Macià; el republicanisme federal del **Partit Republicà Català** que dirigeix Lluís Companys; el socialisme democràtic del grup del **setmanari L'Opinió**, de Joan Lluhí i Vallescà; i moltes agrupacions locals i comarcals com la Joventut Republicana de Lleida, el Foment Republicà Nacionalista de Reus o la Federació Republicana Socialista de l'Empordà.

Els principis del nou partit són: el reconeixement de la personalitat nacional de Catalunya; la federació amb els altres pobles ibèrics; la defensa dels drets de l'home i del ciutadà; i la socialització de la riquesa a benefici de la col·lectivitat. El programa social propugna: llibertat sindical, dret de vaga, salari mínim, jornada de vuit hores, vacances obligatòries, assegurances i jubilació obrera, i escoles de treball. **Francesc Macià n'és elegit líder.**

Tres setmanes després de la seva fundació Esquerra ha d'afrontar unes eleccions municipals. Després de dubtes sobre si és prou sòlida per anar a les eleccions tota sola, i d'haver estat rebutjada per altres forces, **Esquerra acorda presentar-se en coalició amb la Unió Socialista de Catalunya**, amb un programa que aposta per un inequívoc canvi de règim de Monarquia a República, per l'assoliment de l'autonomia de Catalunya i per profundes reformes socials.

Barcelona, 12 abril 1931
Francesc Macià amb Lluís Companys i Francesc Macià a un col·legi electoral de Gràcia.
Josep Maria Sagarra / AOC-Pirena Catala

Barcelona, 18 març 1931
Mesa de presidència de la Conferència d'Esquerres Catalanes. D'esquerra dreta s'hi pot apreciar Miquel Santaló, Ernest Ventós, Francesc Macià, Joan Casanovas, Ricard Pujacín, Josep Andreu i Abelló i Joan Lluís Pujol i Font.
Gabriel Casas / AOC-Pirena Catala

Abril 1931
Octaveta electoral municipal de la coalició entre Esquerra Republicana de Catalunya i la Unió Socialista de Catalunya.
11

Abril 1931
Cartell electoral municipal de la coalició entre Esquerra Republicana de Catalunya i la Unió Socialista de Catalunya.
12

Barcelona, abril 1931
Francesc Macià intervé en un acte d'Esquerra durant la campanya electoral municipal al Teatre Espanyol.
Gabriel Casas / AOC-Pirena Catala

1859-1933

FRANCESC MACIÀ
UNA CATALUNYA LLIURE,
JUSTA, PRÒSPERA I GLORIOSA